

## **Analýza potřeb**

Analýza vymezuje potřeby území MASMK, které je nutné naplnit, aby mohlo dojít k dalšímu kvalitativnímu rozvoji. Vymezení jednotlivých potřeb vycházelo zejména z následujících hledisek:

- závažnost potřeby, její rozsah
- schopnost MASMK, sektoru, trhu, prostředí pokrýt potřebu
- rizika a možné dopady při neřešení potřeby
- existence jiných nástrojů než ESIF a jejich vhodnost vůči dané potřebě
- hospodárnost řešení potřeby veřejnými zdroji
- veřejný zájem
- prioritizace dané potřeby vůči ostatním potřebám

Analýza potřeb je zpracována ve schematické podobě opět pro každou ze 7 definovaných tematických oblastí vymezených v rámci SWOT analýzy:

- Prostředí
- Dědictví
- Mobilita
- Konkurenceschopnost
- Vzdělávání
- Soudržnost
- Spolupráce

### *Přehled hlavních potřeb území ve vazbě na identifikované problémy v oblasti Prostředí*

Rozvojová potřeba	Popis potřeby pro rozvoj území
Snížit emise ze stacionárních zdrojů	Znečištění ovzduší ze stacionárních zdrojů je v některých lokalitách problematické. Jedná se zejména starší zástavbu se zastaralým lokálním topením využívajícím pevná paliva. Naplnění dané potřeby napomůže zlepšit ovzduší v sídlech.
Řešení předcházení vzniku odpadů a materiálového a technického využití odpadů	Systém odpadového hospodářství je postupně modernizován, některé složky potřebné infrastruktury pro likvidaci a separaci odpadu či pro jeho další využití však v území chybějí. V území je neúplně využitý potenciál pro třídění a likvidaci odpadu a pro jeho další využití. Rezervy jsou v podílu vytríděného, příp. opětovně využívaného odpadu. Naplnění dané potřeby napomůže snížit podíl skládkování a zlepšit možnosti zpětného využití odpadů zejména z domácností.
Eliminovat riziko povodní a sucha a další hrozící environmentální rizika	Zásadními environmentálními riziky území jsou povodně a sucho. Část území je vystavena i vodní erozi. Území není plně vybavené infrastrukturou a kapacitami pro přímou likvidaci rizikových událostí. Povrchové vody jsou nadměrně eutrofovány. V některých obcích chybí přivaděče a rozvodný pitné vody. Využití energie z OZE není dostatečné. Deficit vykazují i opatření vedoucí k úspoře energie (zateplení budov, výměna oken, regulace topných systémů, soustavy osvětlení veřejných prostranství, budov a průmyslových areálů). K řešení některých problémů bude nutné zlepšit informovanost obyvatel a zapojovat je do procesu přípravy a realizace projektů. Naplnění dané potřebylepší vybavenost prostředky pro eliminaci environmentálních rizik, přispěje k protierozní ochraně,lepší kvalitu povrchové a pitné vody, přispěje k úsporám energie alepší informovanost obyvatel o potřebě ochrany životního prostředí MASMK.
Zlepšit ekologickou stabilitu a stav biodiverzity	Část území má relativně vysoký podíl ekologicky nestabilních ploch (zastavěná území, orná půda atd.). Podíl zastavěných ploch roste, což nepřímou zhoršuje např. rozsah povodní nebo půdní eroze. Území je krajinařsky velmi cenné pro jedinečnou terénní modelaci a přírodní podmínky. Většina území je pokryta lesy, velký podíl však tvoří narušené porosty. Naplnění dané potřeby zvýší podíl ekologicky stabilních ploch v sídlech i mimo ně a dále přispěje k zakládání a zlepšení funkčního stavu ÚSES.

### *Přehled hlavních potřeb v oblasti Dědictví*

Rozvojová potřeba	Popis potřeby pro rozvoj území
-------------------	--------------------------------

Zlepšit stav a zpřístupnění přírodního a kulturního dědictví obyvatelům a návštěvníkům	Území má mimořádnou koncentraci objektů a prvků přírodního a kulturního dědictví. Toto dědictví ale není adekvátně využíváno v ekonomice regionu. Přírodní a kulturní dědictví představuje významný rozvojový potenciál MASMK, a to zejména ve využívání v cestovním ruchu. Některé objekty nejsou zpřístupněné, chybí návštěvnická infrastruktura. Naplnění dané potřebylepší špatný stav některých objektů přírodního a kulturního dědictví, a návštěvnickou infrastrukturu.
Zefektivnit prezentaci přírodního a kulturního dědictví	Potenciál v oblasti přírodního a kulturního dědictví není adekvátně využit v ekonomice regionu. Aby byl tento potenciál plně využit, je potřeba šířit osvětu, zlepšit propagaci a přicházet s inovativními aktivitami jeho využití. Naplnění dané potřeby zefektivní marketing a propagaci přírodního a kulturního dědictví.

#### Přehled hlavních potřeb v oblasti Mobilita

Rozvojová potřeba	Popis potřeby pro rozvoj území
Posílit infrastrukturu pro veřejnou dopravu ve vazbě na individuální dopravu	Mobilita je předpokladem pro vnější konkurenceschopnost i pro kvalitu života obyvatel. Území se potýká s přetíženou silniční sítí v důsledku nedostavěné páteřní silniční infrastruktury. Veřejná doprava v oblasti je integrovaná v rámci IDS Jihomoravského kraje, prohloubení její integrace však brání konflikty v místech přestupů. Pěší doprava se potýká se sníženou bezpečností v místech kontaktu s dopravou silniční, případně železniční a cyklistickou. Naplnění dané potřeby přispěje ke zvýšení využívání veřejné dopravy.
Posílit infrastrukturu pro pěší a cyklistickou dopravu	Pěší doprava je vystavena riziku zhoršené bezpečnosti pohybu pěších osob v místech kontaktu se silniční dopravou. Často chybějí chodníky a intenzita dopravy zde přítom v posledních letech i několikanásobně vzrostla. Pěší doprava se dále potýká s přetrvávající bariérovostí. aké v cyklistické dopravě je řada nebezpečných úseků, cyklisté jsou nuceni v důsledku nedobudované sítě cyklostezek často používat frekventované silnice. Cyklistické stezky vedou pouze v několika místech a zpravidla byly dosud budovány spíše pro rekreační účely, nikoli pro každodenní pohyb obyvatel (vyjíždka za prací, do škol a za službami). Naplnění dané potřeby přispěje ke zvýšení využívání cyklistické dopravy ke zvýšení bezpečnosti pěších jak v intravilánech obcí, tak i mimo ně.

#### Přehled hlavních potřeb v oblasti Konkurenceschopnost

Rozvojová potřeba	Popis potřeby pro rozvoj území
Rozvinout inovační potenciál území	V území jsou nevyrovnané podmínky pro rozvoj konkurenceschopných odvětví. Infrastruktura a služby pro rozvoj podnikání a inovací jsou koncentrovány na BMO. Problémem jsou dále nedostatečné inovace ve znalostní náročnosti produkce, kde převládají výrobky méně náročné na znalosti. Některé větší podniky mají vlastní zdroje a značnou motivaci k inovativním aktivitám, které provádějí i ve spolupráci s dalšími subjekty. Oblast kulturních a kreativních odvětví je v území a na něj navázanou BMO velmi početná, přináší ekonomický dopad. Potenciál KKO ale není plně využit. Včasně zachycení nástupu 4. průmyslové revoluce může znamenat významný impuls pro posílení konkurenceschopnosti regionu. Území má mimořádný potenciál v oblasti přírodního a kulturního dědictví, tento ale není adekvátně využit v ekonomice regionu. Aby byl tento potenciál plně využit, je potřeba přicházet s inovativními aktivitami jeho využití. Naplnění potřeby zvýší dostupnost a kvalitu infrastruktury a služeb pro posílení inovačních schopností firem, příchod nových odvětví a udržení stávajících a zvýšit využití

	přírodního a kulturního dědictví a kreativních odvětví v ekonomice.
Zlepšit konkurenceschopnost cestovního ruchu	Turistická oblast Moravský kras a okolí je středně rozvinutou turistickou destinací s nedostatečnou infrastrukturou cestovního ruchu a nerozvinutými službami, s nízkou technickou úrovní a vybaveností turistických tras, lyžařských a běžeckých tratí, cyklotras a cyklostezek (odpočívadla, hygienická zařízení) apod.). Návštěvníci oblasti identifikují jako hlavní nedostatky oblasti nízkou kvalitu ubytovacích a stravovacích služeb a malou nabídku pro trávení volného času (turistických cílů nebo atraktivit). MAS Moravský kras z.s. je oblastní organizací cestovního ruchu pro tuto destinaci od r. 2019. Podařilo se jí za několik let nastartovat spolupráci a koordinaci aktivit jednotlivých subjektů v cestovním ruchu. Naplnění potřeby zvýší konkurenceschopnost jednotlivých subjektů i celé destinace v cestovním ruchu.
Zvýšit konkurenceschopnost dalších sektorů regionální ekonomiky	Průmysl má v území MASMK významnou pozici. V posledních letech v důsledku specializace dochází k nárůstu podílu služeb. Zemědělské podniky mají převážně velkovýrobní charakter s převahou pronajaté půdy, s relativně nízkou mírou diverzifikace činností mimo zemědělství a nízkou úrovní finalizace výroby. Potravinářství ve velké míře se vyrábí produkci běžného konzumního charakteru. V menší míře je zastoupena jedinečná produkce, využívající konkurenční výhody. Oblast lesnictví se potýká s nedostatečnou technologickou vybaveností. Využití dřevní hmoty a zhodnocení místními zpracovatelskými kapacitami a rovněž spotřeba a recyklace dřevěných výrobků jsou mimořádně nízké. Většina vytěženého dříví se vyváží v surovém stavu nebo v polotovarech. Naplnění potřeby zvýší stavební i technologické investice ve všech sektorech regionální ekonomiky.

#### Přehled hlavních potřeb v oblasti Vzdělávání

Rozvojová potřeba	Popis potřeby pro rozvoj území
Zajistit dostatek vhodně kvalifikovaných a konkurenceschopných lidských zdrojů	Klíčovým předpokladem udržení a rozvoje konkurenceschopnosti jsou lidské zdroje. V území se projevují rozdíly v kapacitách a vybavení škol a v následné kvalitě poskytovaného vzdělávání. Vzdělávací systém negeneruje dostatečný počet absolventů s vhodnou kvalifikací. Bude potřeba nových studijních oborů vycházejících z potřeb interdisciplinární integrace včetně rozšíření výuky rigorózních oborů (matematika, logika, programování, fyzika) a cizích jazyků (zejména angličtiny) od základního vzdělávání. Posílit se bude muset interdisciplinarita a získávání praktických zkušeností v procesu výuky a intenzivní využívání moderních technologií ve výuce na všech stupních (multimédia, interaktivní mobilní aplikace, rozšířená a virtuální realita, serious games, apod.). Potřebná bude i podpora v oblasti dalšího vzdělávání a rekvalifikací. Naplnění potřeby zvýší vzdělanostní úroveň obyvatelstva s důrazem na rozvoj klíčových kompetencí a nových požadavků na kvalifikaci v souvislosti s prudkým nástupem 4 průmyslové revoluce.

#### Přehled hlavních potřeb v oblasti Soudržnost

Rozvojová potřeba	Popis potřeby pro rozvoj území
Zvýšit kapacity pro aktivní začleňování sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených osob do života	Území má dlouhodobě stabilizované sociální prostředí. Nicméně existuje lokální nerovnováha v dostupnosti některých sociálních služeb v návaznosti na stárnoucí populaci a rostoucí potřeby propojování sociálních, zdravotních a návazných služeb. Ve vazbě na očekávaný

	ekonomický i společenský vývoj neexistuje v území dostatečná nabídka sociálních a aktivačních programů. Naplnění potřebylepší podmínky pro aktivní začleňování sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených osob do života.
Zvýšit kapacity a kvalitu infrastruktury sociálních a návazných služeb	Infrastruktura sociálních služeb neodpovídá zcela aktuálním a očekávaným požadavkům a potřebám obyvatel. Ohroženy jsou zejména některé cílové skupiny, a to senioři (a osoby o ně pečující), mladí lidé ze znevýhodněného prostředí, osoby se zdravotním postižením a dále osoby, které se ocitnou v nepříznivé životní situaci). Naplnění potřeby zvýší kapacitu a kvalitu infrastruktury pro poskytování sociálních a návazných služeb.
Zlepšit kvalitu a dostupnost služeb pro rodiny a místní komunity	Trendem je výrazná orientace na výkon a ekonomickou prosperitu a současně na blaho jednotlivce. Rodina si zachovává stále vysokou hodnotu, no na prarodinné aktivity nebývá vynakládáno dost času a sil. Problematické jsou rovněž vlivy proměn v kulturní a hodnotové sféře na rodiny a venkovské komunity. Naplnění potřeby zvýší kvalitu služeb pro komunity a rodiny.

*Přehled hlavních potřeb v oblasti Spolupráce*

Rozvojová potřeba	Popis potřeby pro rozvoj území
Zlepšit spolupráci na zvyšování inovačního potenciálu a konkurenceschopnosti regionu	Na hranici území v Brně je silná infrastruktura pro výzkum, vývoj a inovace (vysoké školy, výzkumné subjekty atd.) Přetrvává situace slabého přenosu výsledků vědy a výzkumu do praxe a komerčního využití. Jednotliví aktéři nedostatečně spolupracují v důsledku čehož dochází k velmi pomalému pronikání inovací do praxe. Naplnění potřebylepší spolupráci a zvýší konkurenceschopnost regionu.
Zlepšit spolupráci všech subjektů na rozvoji regionu	Na současnou situaci v území a jeho budoucí vývoj působí nepřehledné množství aktérů soukromého, podnikatelského i neziskového sektoru, domácnosti a jednotlivci. Komunikace a spolupráce mezi jednotlivými aktéry dosud zaostává za svými možnostmi, což se týká i komunikace s jinými regiony. V oblasti zemědělství a potravinářství je nerozvinutá spolupráce jak v zavádění inovací do praxe, tak i spolupráce na společné organizaci prodeje. Nerozvinutá je i mezinárodní spolupráce všech subjektů v regionu. Naplnění potřebylepší spolupráci v krátkých dodavatelských řetězcích. Bude pokračovat spolupráce s místními akčními skupinami zejména na Slovensku. Zlepší se meziregionální spolupráce. Budou se rozvíjet kapacity místního partnerství. Posílí se spolupráce jednotlivých subjektů ve venkovských komunitách a vzájemná spolupráce obcí.